

David en Goliath

Periodethema: De man naar Gods hart
1 Samuël 17

KERNTEKST

'En deze ganse vergadering zal weten dat de HEERE niet door het zwaard noch door de spies verlost; want de krijg is des HEEREN' (1 Sam. 17: 47a).

UITLEG VAN DE KERNTEKST

David gelooft dat de Heere de overwinning geven zal, omdat Zijn Naam is aangetast en hij gelooft dat God daarvoor geen sterke menselijke wapens nodig heeft.

BEGINSITUATIE

David is tot koning gezalfd, maar Saul is nog steeds de huidige koning. David is aan het hof van Saul terechtgekomen als hofmuzikant, maar lijkt in deze geschiedenis niet meer nodig te zijn aan het hof en is daarom naar huis gegaan te zijn. Het volk van Israël was in die tijd regelmatig in oorlog met de Filistijnen. Nu zijn de Filistijnen ook weer opgetrokken om tegen de Israëlieten te strijden. Beide partijen hebben zich gelegerd in het Eikendal.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren dat de Heere nergens van afhankelijk is.
- Ze worden aangemoedigd om niet te vrezen voor aardse reuzen.
- Ze worden aangespoord om af te zien van aardse machten en te vertrouwen op God alleen.

INDELING

- De legers.
- De reus.
- Kansloos.
- David in het leger.
- David bij koning Saul.

- David en Goliath.
- Goliath verslagen.

OPMERKINGEN

Het is een lang verhaal vandaag, maar het is ook een heel boeiend verhaal voor de kinderen. Als u weinig tijd heeft, kunt u ervoor kiezen deze keer geen verwerking te doen. Je kunt er desnoods voor kiezen een verwerking mee te geven om thuis te maken. Doordat de doelstellingen van het verhaal best uitgebreid erin verweven zijn, is het ook niet per se nodig om daarover door te praten.

ZINGEN

Psalm 2: 1 en 7; 75: 1 en 6.

'De grote mensen durven niet' (AWN1, 11).

'Goliath is groot en sterk' (OMK2, 23).

'k Stel mijn vertrouwen' (OT444).

UITLEG VAN DE PSALM

De Heere is een machtig Koning. Alles houdt Hij in Zijn hand en bestuurt Hij ook. Hij is ook trouw. Je kunt altijd op Hem aan. We mogen Hem houden aan Zijn beloften in de Bijbel.

MATERIALEN

Afbeelding van een slinger of een echte slinger.

Afbeelding van een wapenuitrusting.

BORDPLAN

Hang een plaat op van een wapenuitrusting of diverse wapenuitrustingen. Schrijf erbij: welk harnas draag jij?

INTRODUCTIE

Jullie hebben allemaal wel eens een plaatje gezien van een soldaat van lang geleden (neem eventueel zelf een plaat mee zodat de kinderen op de plaat kunnen kijken voor de antwoorden). Wat had zo'n soldaat allemaal bij zich? Er waren toen nog geen geweren, dus die had hij niet. Wat had hij dan bij zich? Laat de kinderen antwoorden geven en help hen:

- Een zwaard of spies of ander steekwapen of eventueel een pijl en boog.
- Een helm om het hoofd te beschermen.
- Een schild om het lichaam te beschermen.
- Eventueel een harnas om het lichaam te beschermen.

Waarvoor heeft zo'n soldaat dat allemaal nodig? Om zichzelf te beschermen en de vijand te doden.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Vandaag gaat het ook over soldaten. Luister maar welke wapenrusting het beste is!

Vertelling

DE LEGERS

Gaan jullie mee naar het Eikendal, een dal aan de rand van het land Israël? Aan allebei de kanten van het dal zien we heuvels. En op die heuvels zien we soldaten. Op de heuvels aan de ene kant zien we een groot leger van de Filistijnen, de vijanden van Israël. Op de heuvels aan de andere kant zien we koning Saul met zijn leger uit Israël. En daar tussenin ligt het dal... Maar waarom liggen die legers daar zo zonder te vechten? Nou, als je wilt vechten en naar het andere leger toe wilt, moet je door het dal en dat is natuurlijk heel gevaarlijk met een leger veel hoger dan je eigen leger.

DE REUS

Maar kijk eens! Daar komt iemand uit het leger van de Filistijnen naar voren. Wat een grote man! Het is een reus, een man van wel drie meter hoog (probeer te benoemen hoe hoog dat is). En moet je zien wat een groot harnas hij aan heeft: een helm van koper op zijn hoofd en hij heeft een koperen pantser met allemaal schubben aan. Aan allebei zijn benen een koperen plaat en een koperen schild voor zijn schouders. In zijn hand heeft hij een enorme spies, zo groot als de stam van een boom, met een enorme grote en scherpe punt eraan. Brr... wat een enge, gevaarlijke man. En een stukje voor de man loopt nog een man. Die draagt een schild om de man te beschermen. Bang kijken de Israëlieten naar de man. Die man lijkt wel een kampvechter, dat is iemand die tegen één man van de vijand vecht. Het leger van de winnaar heeft dan gewonnen van het leger van de verliezer. De Filistijnen zullen toch niet

deze man sturen om tegen iemand van de Israëlieten te vechten? Hoe zal dat ooit kunnen? Wie zal er ooit winnen van zo'n grote, sterke, goed beschermde man? Het wordt heel stil in het leger van de Israëlieten.

Dan klinkt de stem van de man. Het is een zware, brullende stem: 'Waarom zouden jullie allemaal strijden? Ik ben iemand uit het leger van de Filistijnen. Laat mij tegen iemand uit jullie leger vechten. Het volk van degene die win,t zal heersen over het andere volk.' Het blijft stil in het leger van de Israëlieten. Niemand durft iets te zeggen. Niemand durft te vechten tegen zo'n reus. Hoe moet dat nu? Dan klinkt weer die bulderende stem van de Filistijn: 'Haha! Ik heb gevraagd wie er tegen mij durft te strijden en niemand durft!'

KANSLOOS

En zo gaat het, dag na dag, veertig dagen lang. Elke dag komt Goliath, zo heet de reus, naar voren en brult het uit. Maar niemand van het leger van Saul durft te gaan. Terneergeslagen zitten de mannen van Israël bij elkaar. Wat moeten ze nu doen? Met heel het leger gaan strijden is gevaarlijk, want dan zullen ze door het dal moeten en dan is de kans groot dat de Filistijnen hen zullen doden. Maar een soldaat naar Goliath sturen is al even kansloos. Niemand zal het kunnen winnen van zo'n reusachtige, sterke man. *Herkennen jullie dat in je leven, zo'n situatie dat je het helemaal niet meer ziet zitten? Alle keuzes die je hebt, lijken even slecht af te zullen lopen. Zie je ook reuzen op je afkomen? Wat moet je dan doen?*

DAVID IN HET LEGER

Over de weg, richting het Eikendal, zie ik een jongen lopen. Hij loopt richting het leger van de Israëlieten. Als hij dichterbij komt, zie ik wie het is. Het is David. David is door zijn vader naar het leger van de Israëlieten gestuurd. De drie oudste broers van David zijn namelijk ook in het leger van de Israëlieten. Hun vader wacht nu al zo lang op bericht en hij hoort maar niets. Nu moet David van zijn vader naar zijn broers om te kijken hoe het ervoor staat. David heeft eten meegekregen voor zijn broers en voor de rest van het leger. En zijn vader heeft gezegd dat David op de terugweg iets van zijn broers mee terug naar huis moet nemen, een pand. Als vader Isaï dat pand zal zien van zijn kinderen, zal hij weten dat ze nog in leven zijn.

Als David bij het leger aankomt, laat hij het eten wat hij heeft meegenomen achter bij de wagens aan de rand van het leger en gaat snel kijken of hij zijn broers kan vinden. Als hij zijn broers gevonden heeft, vraagt hij hoe het met hen gaat. Terwijl de broers aan het vertellen zijn, hoort hij om zich heen opeens roepen: 'Daar is hij weer! Daar is Goliath!' Iedereen om David heen rent weg. David kijkt om zich

heen. Waarom zijn al de soldaten van Israël opeens zo bang? Waarom zijn ze gevlucht? Dan hoort hij opeens een enorme stem. Hij kijkt waar het vandaan komt en dan ziet hij daar in het dal een enorme Filistijn staan. Wat een grote man! En wat roept hij hard. Hij spot met het leger van Saul. Maar wat David nog veel erger vindt, is dat de soldaat ook spot met de God van Israël. De reus spot met de God van David! Hoe kunnen al die soldaten van Israël dat zomaar laten gebeuren? Waarom doen ze er niets aan? David kijkt achterom. Daar in de verte zitten de Israëlieten. *Hoe zit dat eigenlijk met ons? Wat doen wij als we iemand horen spotten met de Heere?* David gaat naar de mannen van Israël toe. De mannen kijken David nieuwsgierig aan: 'Heb je die man gezien? Hij is gekomen om met Israël te spotten. En weet je: degene die tegen hem durft te strijden, krijgt een enorme beloning van koning Saul. Hij krijgt geld en mag met de dochter van de koning trouwen en hij hoeft nooit meer belasting te betalen.' David knikt en vraagt aan een paar andere mannen: 'Wat krijgt degene die de Filistijnse reus verslaat en de schande van Israël wegneemt? Want hoe durft die onbesneden Filistijn het leger van de levende God te bespotten?' De mannen geven precies hetzelfde antwoord als wat de anderen aan David vertelden. Eliab, de oudste broer van David, heeft gehoord wat David aan de mannen vroeg. Hij ergert zich eraan. Het is al heel erg dat ze in zo'n vervelende situatie zitten en moet David er dan nog steeds naar vragen ook? Alsof David tegen die Filistijn zou kunnen vechten! Boos zegt hij tegen David: 'Waarom ben je eigenlijk gekomen en wie zorgt er voor die paar schapen van je?' 'Wat heb ik gedaan? Waarom ben je zo boos op me?' antwoordt David en hij loopt weg. Dan vraagt hij nog een keer aan iemand wat voor beloning degene krijgt die Goliath verslaat. Dan klopt er opeens iemand op Davids schouder: 'Hé, kom je mee naar de koning? Ik moest je halen.' David gaat met de man mee naar koning Saul.

DAVID BIJ KONING SAUL

Als hij bij koning Saul aankomt, zegt David: 'Niemand moet in de put zitten vanwege die reus. Ik, uw knecht, zal gaan en met deze Filistijn strijden.' Er komt een grote frons in het gezicht van koning Saul en hij kijkt nog eens goed naar David. Dan zegt hij: 'Jij? Jij zult nooit van de reus kunnen winnen! Jij bent nog maar een jongeman en hij is een soldaat vanaf zijn jeugd.' Maar David zegt: 'Luister, ik zorg voor de schapen van mijn vader. Het is gebeurd dat er een leeuw kwam en een beer om een schaapje van de kudde te pakken. Maar ik ging die leeuw en die beer achterna en ik vocht ermee en heb het schaapje uit hun mond gered en heb zowel de leeuw als de beer gedood. Zo zal ik ook de Filistijn doden, omdat hij het leger van de levende God bespoot heeft. De Heere, Die mij uit de klauwen van de leeuw gered heeft

en uit de klauwen van de beer, Die zal mij ook redden uit de handen van deze Filistijn.' Met grote ogen kijken de mannen David aan. Hoe kan hij zo moedig zijn, terwijl er verder niemand durft te gaan? Maar Saul zegt: 'Ga maar en de Heere zal met je zijn.' Saul stuurt een knecht om soldatenkleden voor David te halen. Hij geeft hem een harnas en zet een helm op het hoofd van David en geeft een zwaard aan hem.

DAVID EN GOLIATH

David loopt een paar stappen in de richting van de reus, maar dan draait hij zich om en gaat terug naar Saul. Wat is dat nu? Durft David toch niet? David pakt de helm van zijn hoofd en geeft die terug aan koning Saul. Dan trekt hij het harnas uit en zegt: 'Met deze kleden kan ik niet gaan. Ik heb het nog nooit aangehad.' Als David de soldatenkleden uitgetrokken heeft, pakt hij zijn staf en loopt naar een beekje. Bij het beekje zoekt hij vijf gladde stenen en doet ze in zijn herderstas. Met zijn slinger in zijn hand gaat hij op weg richting de reus. Iedereen houdt zijn adem in. Hoe zal het aflopen? Zal de Heere inderdaad David beschermen zoals David vertrouwt? Als Goliath David ziet komen, gaat hij hem tegemoet. Hij brult het uit: 'Ben ik soms een hond, dat je naar mij toe komt met stokken? Kom maar hier, dan zal ik je vlees te eten geven aan de vogels en de dieren.' Moedig loopt David verder. Hij zegt: 'U komt naar mij toe met een zwaard en met een spies en met een schild. Maar ik kom naar u toe in de Naam van de Heere van de legermachten, de God van het leger van Israël, waarmee u gespot heeft. Vandaag zal de Heere u in mijn hand geven en ik zal u slaan en ik zal uw hoofd afhakken en ik zal de dode lichamen van de Filistijnen aan de vogels te eten geven. En heel de wereld zal weten dat Israël een God heeft. En iedereen zal weten dat de Heere niet door het zwaard of door de spies verlost. De Heere Zelf zal de overwinning geven, Hij heeft macht om te doen winnen.' *Horen jullie dat hoe vol vertrouwen David is? Voor de mensen om hem heen is het misschien heel spannend, maar David gelooft dat de Heere niet met Zich laat spotten en dat Hij ervoor zal zorgen dat David wint, omdat dan het volk van Israël gewonnen heeft en de Heere de eer zal krijgen. David vertrouwt erop dat de Heere geen grote materialen nodig heeft om die overwinning te behalen. Hij weet ook wel dat hijzelf maar een eenvoudige herdersjongen is met alleen maar herdersgereedschap. Maar hij weet dat hij onoverwinnelijk is, omdat de Heere met hem is.*

GOLIATH VERSLAGEN

Goliath komt steeds dichterbij, klaar om met David te vechten. Maar David loopt nog veel harder in de richting van Goliath. Dan steekt David zijn hand in zijn herderstas. Hij pakt er een steen uit, legt die in zijn slinger en slingert de steen weg. Boem! Daar valt Goliath voorover op de grond neer! De steen die Da-

vid weggeslingerd heeft, is precies in het voorhoofd van Goliath terechtgekomen. Een hard gejuich klinkt in het leger van de Israëlieten. David klimt op het lichaam van Goliath, pakt het zwaard van Goliath, doodt hem en hakt zijn hoofd eraf. Als de Filistijnen zien dat Goliath gedood is, vluchten ze weg. De Israëlieten gaan erachteraan en verslaan de Filistijnen.

AFSLUITING

Vinden jullie het bijzonder dat een eenvoudige hersersjongen met alleen een staf en een slinger in zijn hand wint van een reusachtige soldaat met een goede wapenuitrusting? Of zien jullie wel wat Goliath niet zag? Zien jullie dat David de beste wapenuitrusting heeft die er bestaat? Zien jullie dat God de wapenuitrusting is van David? God beschermt David en God bestuurt het wapen van David zo dat de reus door één steen overwonnen wordt.

Hoe zijn wij veilig binnen het bereik van onze vijanden? Als de Heere met ons is! Als we vertrouwen op Hem alleen! Dan hebben we verder niets nodig.

VERWERKING

- Op de site <http://bijbelidee.nl/spel-en-lesidee/> klikt u onder 'Bijbelwerk – Onderbouw' op 'Inhoud

135 speelbladen en lessuggesties bij Bijbelverhalen'. Daar vindt u een knutselwerkje over David en Goliath (nr. 58).

- Laat de kinderen een slinger maken van bijvoorbeeld een lapje stof met een koord.
- Onze beste wapenuitrusting tegen reuzen is degene die wordt beschreven in Ef. 6: 11-18. Leg op eenvoudige wijze aan de kinderen uit wat die wapenuitrusting inhoudt:
  - Gordel van de waarheid: wees eerlijk.
  - Harnas van de gerechtigheid: doe wat recht is in de ogen van God.
  - Schoenen van de bereidheid van het evangelie: wees vreedzaam.
  - Schild van geloof: vertrouw op Christus.
  - Helm van de zaligheid: hoop op de eeuwige zaligheid.
  - Zwaard van de Geest, Gods Woord: houd vast aan het Woord van God dat door de Heilige Geest is ingegeven.
- Laat de kinderen de wapenuitrusting uitknippen en op het poppetje plakken, terwijl je met elkaar benoemt waar de wapens voor staan. Probeer het de kinderen uit hun hoofd te laten leren.